

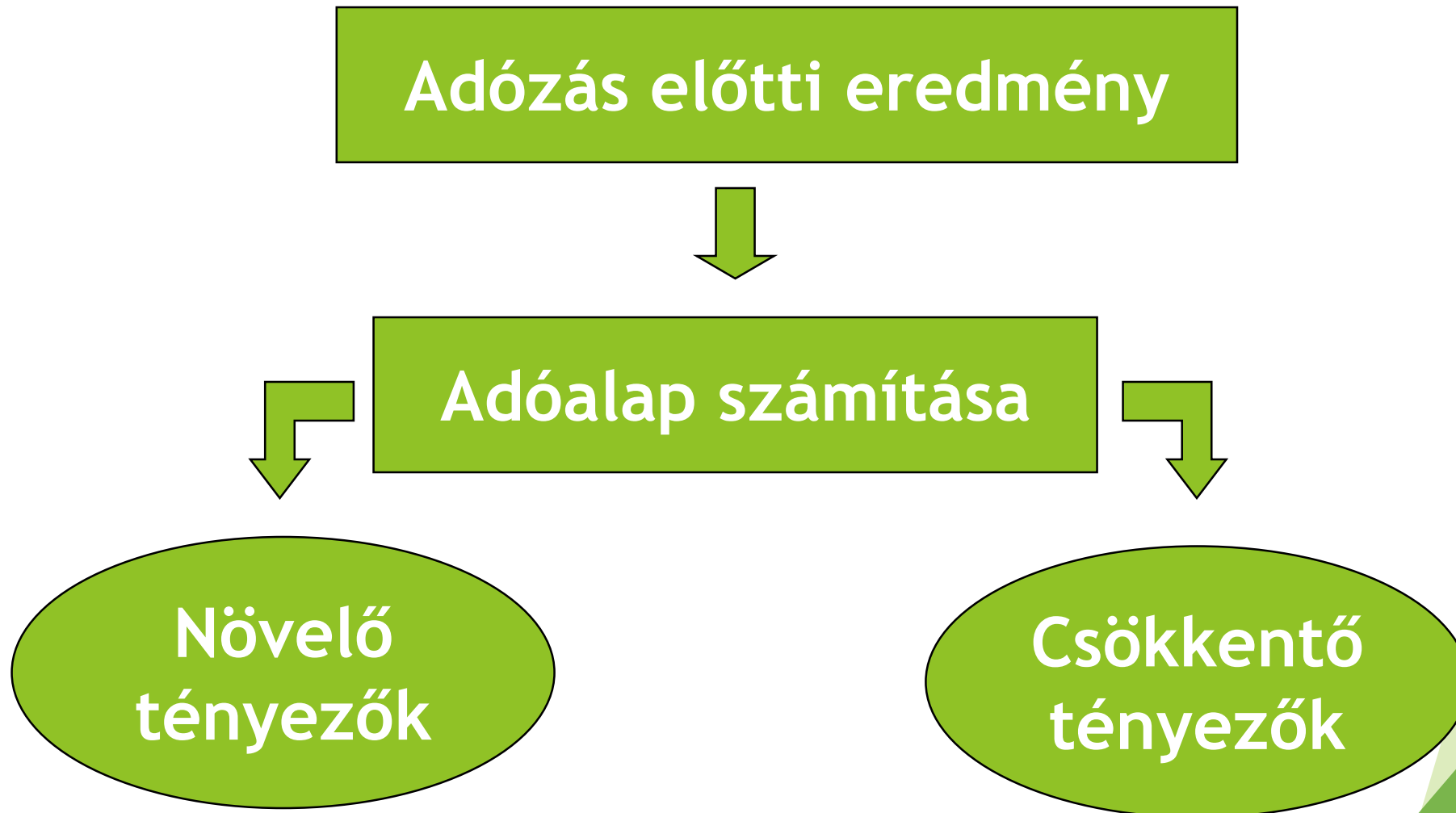
MISKOLCI EGYETEM
Gazdaságtudományi Kar
Pénzügyi és Számviteli Intézet
Számvitel Tanszék

Éves beszámoló összeállítása és elemzése

VI. előadás

Eredményfelosztás. Adó, osztalék
elszámolás számviteli kérdései

Eredményelszámolás és felosztás 1.

Az adóalap korrekció

- ▶ Az adóalap korrekciót a társasági adótörvény írja elő
- ▶ Főbb csoportok:
 - ▶ amortizációval kapcsolatos;
 - ▶ céltartalékkal kapcsolatos;
 - ▶ értékvesztéssel, behajthatatlan követeléssel kapcsolatos;
 - ▶ engedménnyel kapcsolatos;
 - ▶ nem a vállalkozási tevékenységgel összefüggő;
 - ▶ egyéb.

Eredményelszámolás és felosztás 2.

Adózás előtti eredmény
(T 493 - K 8; T 9 - K 493)

- adó (T 89 - K 461; 493-89)

Adózott eredmény
(T 493 - K 419; T 419 - K 493)

OSZTALÉK

Osztalékfizetési szabályok

- ▶ Fizetendő osztalékról döntést a legfőbb szerv a beszámoló elfogadásának időpontjában hozhat;
- ▶ Az osztalék összegét az osztalékról szóló döntés napjával kell megjeleníteni a számviteli nyilvántartásokban:
 - ▶ Szt.: 84. § (1) Kapott (járó) osztalék a tulajdoni részesedést jelentő befektetés után kapott, az adózott eredmény felhasználásáról (az osztalék jóváhagyásáról) szóló határozat alapján járó összeg, amennyiben az a mérlegfordulónapig ismertté vált.
- ▶ Szt.: 37. § (2) bekezdés d) pont: eredménytartalék csökkenéseként kell kimutatni az osztalékra felhasznált összeget;

Ptk és az Sztv. osztalékfizetésre vonatkozó korlátozó szabályainak összevetése

Ptk. előírása	Sztv. előírása
<p>Jegyzett tőke \leq Saját tőke</p>	<p>Jegyzett tőke \leq Saját tőke</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pozitív értékelési tartalék - Lekötött tartalék <p><i>Vagy másképp:</i></p> <p>Jegyzett tőke \leq Jegyzett tőke - Jegyzett, de még be nem fizetett tőke + Tőketartalék + (\pm)Eredménytartalék + (\pm)Adózott eredmény</p>
<p>az osztalékfizetés következtében a saját tőke nem csökkenhet az adott társasági formára meghatározott jegyzett tőke minimum szintje alá</p>	<p>az előző üzleti évi adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék akkor fizethető ki osztalékként, ha a lekötött tartalékkal, továbbá a pozitív értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összege az osztalék figyelembevételére (kifizetésére) után sem csökken a jegyzett tőke összege alá</p> <p>...tartalék és saját tőke összegének ...akkor növelő tételként figyelembe lehet ...évi beszámolóban még nem szereplő, de a ...észítés időpontjáig elszámolt kapott (járó) ...osztalék összegét.</p>

a számviteli törvény szigorúbb előírásokat határoz meg

Osztalékfizetési korlát számítása

- ▶ A kifizethető **osztalék alapjának** meghatározásakor sem a jegyzett, de még be nem fizetett tőkét, sem pedig a visszavásárolt saját részvényeket nem szabad figyelembe venni, mivel azok a vállalkozás tevékenységét nem finanszírozzák:
 - ▶ A visszavásárolt saját részvények esetében a visszavásárlás értékéig korlátozva lehet a társaság a tevékenység finanszírozásában, valamint ezen részesedések esetében a társaság önmaga felett kellene, hogy gyakorolja a tulajdonosi jogokat, így ezért ez nem lehet alapja osztalék fizetésnek, illetve a szavazati jogok gyakorlásának.
 - ▶ A jegyzett, de még be nem fizetett tőke jelenléte a mérlegben, a tulajdonosok jegyzett tőke teljesítési kötelezettségének halasztását mutatja, így ezen tulajdonos tulajdonosi jogait is korlátozottan gyakorolhatja, azaz a be nem fizetett pénzbeli hozzájárulás erejéig nem lehet osztalékot fizetni.

Tervezett osztalék alapja

Működő tőke = Jegyzett tőke - Visszavásárolt tulajdoni részesedések névértéken - Jegyzett, de még be nem fizetett tőke

A számviteli törvény által támasztott követelményt továbbgondolva:

Jegyzett tőke	\leq	Jegyzett tőke - Jegyzett, de még be nem fizetett tőke + Tőketartalék + (\pm)Eredménytartalék + (\pm)Adózott eredmény
---------------	--------	--

osztalékfizetés forráskorlátja: a tárgy évi pozitív vagy negatív adózott eredmény és az eredménytartalék, amennyiben az szabad, azaz nincs lekötve, (növelő tételként figyelembe lehet venni az előző üzleti évi beszámolóban még nem szereplő, de a tárgyévben a mérlegkészítés időpontjáig elszámolt, kapott (járó) osztalék összegét.)

$$\text{Forráskorlát} = \pm \text{Adózott eredmény} \pm \text{Eredménytartalék} + \text{MK-ig kapott osztalék}$$

amennyiben összegük pozitív

Ha az eredménytartalék negatív:

- tőketartalékból fedezhető az üzleti év zárása előtt - határozat alapján
- figyelembe vehető a kapott (járó) osztalék

osztalékfizetés tőkekorlátja: a – mindig – pozitív tőketartaléknak kell kompenzálnia a – mindig – negatív jegyzett, de még be nem fizetett tőkét. **Tőkekorlát** = + Tőketartalék – Jegyzett, de még be nem fizetett tőke

Megnevezés	Esetek				
	1.	2.	3.	4.	5.
Jegyzett tőke	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Jegyzett, de még be nem fizetett tőke	2.000	2.000	0	0	0
Tőketartalék	3.000	1.000	0	1.000	1.000
Eredménytartalék	1.000	1.500	5.000	- 1.000	- 1.000
Lekötött tartalék	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Értékelési tartalék	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Adózott eredmény	4.000	4.000	- 4.000	1.500	1.500
Mérlegkészítésig kapott osztalék					

Osztalékelőleg szabályai

Az osztalékalap megváltozott módját alkalmazni kell az osztalékelőleg fizetésekor

Sztv. 21 § (7): a legutolsó beszámolót, vagy ha ilyen készült, a közbenső mérleget a mérleg fordulónapját követő hat hónapig lehet figyelembe venni a saját tőke alátámasztására.

Ptk. 3:186. § (1): két, egymást követő beszámoló elfogadása közötti időszakban akkor fizethető osztalékelőleg, ha

- ▶ közbenső mérleg alapján megállapítható, hogy a társaság rendelkezik osztalék fizetéséhez szükséges fedezettel;
- ▶ a kifizetés nem haladja meg az utolsó beszámolóban kimutatott adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék összegét; és
- ▶ a társaságnak a helyesbített saját tőkéje a kifizetés folytán nem csökken a törzstőke összege alá.
- ▶ Szintén a Ptk. hivatkozott §-a rendelkezik arról, hogy amennyiben az osztalékelőleg kifizetését követően elkészülő beszámolóból az állapítható meg, hogy osztalékfizetésre nincs lehetőség, az osztalékelőleget a tagok kötelesek visszafizetni.